

HOVRÄTTEN FÖR
VÄSTRA SVERIGE
Avdelning 3
Rotel 33

DOM
2017-10-23
Göteborg

Mål nr
T 5087-16

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Borås tingsrätts mellandom 2016-11-10 i mål T 2176-14, se bilaga A

PARTER

Klagande

Evelina Fridell, 19860513-5584
Skolgatan 30 Lgh 1301
503 33 Borås

Ombud: Advokaterna Anna Kontio och Josefine Palangi Sjöstrand
Östergatan 11
434 30 Kungsbacka

Motpart

Lii Svensson, 19890825-3340
Elsebrånevägen 79-3
374 91 Asarum

Ombud: Advokaten Eva Johansson Vaara
Storgatan 38
295 31 Bromölla

SAKEN

Återgång av hästköp m.m.

HOVRÄTTENS DOMSLUT

Med ändring av tingsrätts mellandom fastställer hovrätten att köplagen (1990:931) är tillämplig lag i målet.

Det ankommer på tingsrätten att efter det att målet återupptagits pröva frågan om skyldighet för part att ersätta motparts rättegångskostnader i hovrätten.

Dok.Id 457882

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 40 401 20 Göteborg	Packhusplatsen 6	031-701 22 00 E-post: hovratten.vastrasverige@dom.se www.vastrahovratten.domstol.se	031-774 29 43	måndag – fredag 08:00–16:00

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Evelina Fridell har yrkat att hovrätten med ändring av tingsrättens mellandom fastställer att köplagen är tillämplig lag i målet.

Lii Svensson har motsatt sig ändring av tingsrättens mellandom.

Parterna har yrkat ersättning för sina rättegångskostnader i hovrätten.

UTREDNINGEN I HOVRÄTTEN

Parterna har i fråga om vilken lag som är tillämplig i målet åberopat i huvudsak samma omständigheter och bevisning som vid tingsrätten. Ljud- och bildupptagningarna av förhören där med Lii Svensson och Evelina Fridell har spelats upp.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Hovrätten ska enligt det mellandomstema som tingsrätten har bestämt besvara frågan om det är köplagen eller konsumentköplagen som är tillämplig i målet.

Frågan om Lii Svensson har reklamerat påstådda fel inom skälig tid har inte överklagats.

Avgörande för bedömningen av om köplagen eller konsumentköplagen är tillämplig är om Evelina Fridell har sålt hästen, Flores Little Favor (Favor), i egenskap av privatperson eller näringsidkare.

En näringsidkare definieras i 1 § konsumentköplagen som en fysisk eller juridisk person som handlar för ändamål som har samband med den egna näringsverksamheten. Konsumentköplagen ska inte tillämpas när en näringsidkare säljer en vara under sådana förhållanden att hon får anses handla som privatperson.

Evelina Fridell registrerade en enskild firma i november 2010. Enligt den beskrivning av verksamheten som Evelina Fridell har gjort på facebooksidan ”Evelinas Häst & Ponny Harmoni” var verksamheten inriktad på ponnyridning, westernridning, turridding, s.k. horsemanship samt inridning, tillridning och problemlösning. I verksamheten var två hästar bokförda, ponnyerna Mio och Drömkola. Det står alltså klart att Evelina Fridell i och för sig har bedrivit näringsverksamhet. Frågan som hovrätten har att ta ställning till är om försäljningen av Favor har haft ett sådant samband med denna näringsverksamhet att Evelina Fridell ska anses ha sålt hästen i sin egenskap av näringsidkare.

Det är utrett att Evelina Fridell köpte Favor för att ha den som tävlingshäst redan år 2005, dvs. fem år innan hon registrerade sin näringsverksamhet. Favor bokfördes sedan inte i näringsverksamheten, och det har inte framkommit annat än att Favor var Evelina Fridells privata häst som inte heller kom att användas i näringsverksamheten. I det fodervärdsavtal som legat till grund för köpet nämns inte namnet på Evelina Fridells enskilda firma. Detta är omständigheter talar för att Evelina Fridell sålde Favor som privatperson.

Vidare har Evelina Fridells näringsverksamhet inte omfattat uppfödning eller försäljning av hästar. Som Lii Svensson har påpekat förutsätter visserligen en näringsverksamhet som innefattar ridning att hästar köps in till näringsverksamheten, varför det också är naturligt att hästar säljs i samband med näringsverksamheten. Men det har inte framkommit att Evelina Fridell tidigare har ägnat sig åt försäljning av hästar.

Den näringsverksamhet som Evelina Fridell bedrivit har i praktiken varit mycket begränsad; den har innefattat ponnyridning för barn vid ett tiotal tillfällen under våren och försommaren 2013. Dessutom har det bara varit fråga om en enstaka försäljning.

Sammantaget anser hovrätten att omständigheterna är sådana att Favor har haft en klart närmare anknytning till Evelina Fridells privatliv än till hennes näringsverksamhet.

Evelina Fridells försäljning av Favor till Lii Svensson har således inte haft ett sådant samband med Evelina Fridells näringsverksamhet att hon ska anses ha sålt hästen i egenskap av näringsidkare (jfr NJA 2001 s. 155 och Svea hovrätts dom den 10 februari 2017 i mål T 4012-16). Köplagen är därför tillämplig i målet. Tingsrättens mellandom ska ändras i enlighet med detta.

Frågan om skyldighet för part att betala ersättning för motparts rättegångskostnad i hovrätten bör prövas av tingsrätten efter det att målet tagits upp där.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast den 20 november 2017

Hovrättslagmannen Henrik Winman, hovrättsrådet Åse Sundström samt
tf. hovrättsassessorerna Helena Bergfors och Linus Örnulf har deltagit i avgörandet.

BORÅS TINGSRÄTT

MELLANDOM

2016-11-10

Meddelad i

Borås

Mål nr

T 2176-14

PARTER**Kärande och gensvarande**

Lii Svensson, 890825-3340

Björlings Väg 32

374 52 Asarum

Ombud: Advokaten Eva Johansson Vaara

Centrumadvokaterna Syd AB

Östra Storgatan 34

293 34 Olofström

Svarande och genkärande

Evelina Fridell, 860513-5584

Västanåvägen 1 B

516 31 Dalsjöfors

Ombud: Advokaten Josefine Palangi Sjöstrand och advokaten Anna Kontio

c/o Advokatfirman Sjöstrand

Östergatan 18

434 30 Kungsbacka

DOMSLUT

1. Tingsrätten fastställer att konsumentköplagen (1990:932) är tillämplig lag i målet.
 2. Tingsrätten fastställer att reklamation avseende fibrotisk myopati har skett inom skälig tid.
 3. Tingsrätten fastställer att reklamation avseende hålvägg och hålta inte skett inom skälig tid.
-

Dok.Id 381332

PostadressBox 270
501 13 Borås**Besöksadress**Rådhuset,
Österlånggatan 35-
37**Telefon**

033-17 70 02

E-post: sodra.boras@dom.se

www.borastingsratt.se

Telefax

033-10 30 88

Expeditionstidmåndag – fredag
08:00-16:00

BAKGRUND

Lii Svensson köpte den 15 juli 2013 hästen Flores Little Favor (hädanefter Favor) av Evelina Fridell. Favor är en American Quarter Horse, född den 1 mars 2001. Priset var avtalat till 35 000 kr och handpenning erlades med 3 500 kr. Resterande del skulle enligt avtalet betalas den 15 juli 2014. Resterande del av köpeskillingen har ännu inte betalats av Lii Svensson. Lii Svensson har inledningsvis haft hästen på foder varför parterna tecknade ett fodervärdsavtal, daterat 29 mars 2013. Inför köpet tecknade parterna ytterligare en handling, ”tillägg till befintligt fodervärdsavtal”, daterat den 15 juli 2013. Hästen har under målets handläggning i tingsrätten sålts vidare för en (1) krona, vilket parterna varit överens om. Parterna är överens om att tidpunkten för riskens övergång var den 15 juli 2013. Parterna är dock inte överens om dels ifall Evelina Fridell sålt Favor i egenskap av privatperson eller som näringsidkare, dels huruvida reklamation av hålvägg, fibrotisk myopati och hälta har skett inom skälig tid. Parterna är överens om att tingsrätten ska meddela mellandom i målet avseende dessa frågor.

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

Nedan redogör tingsrätten för parternas yrkanden och inställning i sin helhet.

Lii Svensson har yrkat att tingsrätten ska förplikta Evelina Fridell att till henne dels återbetala erlagd handpenning om 3 500 kr jämte ränta enligt 2 och 5 §§ räntelagen från den 15 juli 2013 till dess betalning sker, dels utge skadestånd med 66 615 kr jämte ränta enligt 4 och 6 §§ räntelagen från den 6 augusti 2014 till dess betalning sker.

Evelina Fridell har bestritt Lii Svenssons yrkanden. Vad gäller yrkat skadestånd har Evelina Fridell vitsordat kostnaderna för veterinär och försäkring i sin helhet samt stallhyra efter den 15 juli 2013. Vad gäller hovslagarekostnader så omfattas sjukbeslag av hästens försäkring varför endast självriskan samt kostnad för normal skoning har vitsordats.

Evelina Fridell har i genstämning för egen del yrkat att **Lii Svensson** ska förpliktas att betala resterande köpeskillning om 31 500 kr jämte ränta enligt 3 och 6 §§ räntelagen från den 15 juli 2014 till dess betalning sker.

Lii Svensson har bestritt **Evelina Fridells** yrkande då hon haft rätt att häva köpet. I andra hand har hon gjort gällande att hon är berättigad till nedsättning av köpeskillingen med 34 999 kr och att någon ytterligare betalning inte ska ske.

Båda parter har yrkat ersättning för rättegångskostnader.

MELLANDOMSTEMA

Tingsrätten har först att avgöra om konsumentköplagen (1990:932) eller köplagen (1990:931) är tillämplig genom att fastställa om **Evelina Fridell** har sålt hästen i egenskap av privatperson eller som näringsidkare. Därefter har tingsrätten att avgöra om **Lii Svensson** har reklamerat de påstådda felen, hålvägg, fibrotisk myopati och hälta, inom skälig tid. Tingsrätten prövar dock ej nu huruvida fel enligt lag faktiskt förelegat eller inte. Prövningen av om reklamation har skett inom skälig tid görs därför mot bakgrund om de åberopade felen hypotetiskt föreligger. För det fall tingsrätten skulle komma fram till slutsatsen att någon reklamation inte har skett, eller att den har skett för sent, har **Lii Svensson** inte rätt att åberopa att hästen varit behäftad med fel och det saknas under dessa förutsättningar anledning att vidare pröva om fel förelegat på hästen och vilken eventuell rätt till prisavdrag, hävning eller ersättning för uppkommen skada, felen i så fall skulle ge rätt till.

GRUNDER

Nedan redogör tingsrätten för parternas grunder enbart avseende mellandomstemat.

Lii Svensson har som grund för sin talan gjort gällande att **Evelina Fridell** sålt hästen i egenskap av näringsidkare och att konsumentköplagen är tillämplig. Reklamation har skett inom skälig tid.

Evelina Fridell har som grund för sin talan uppgett att hon inte sålt hästen i egenskap av näringsidkare utan som privatperson, varför tillämplig lag är köplagen. Under alla förhållanden har reklamation inte skett inom skäligen tid och köparen har därmed förlorat sin möjlighet att göra felpåföljder gällande.

UTVECKLING AV TALAN

Lii Svensson

Evelina Fridell har sålt hästen i egenskap av näringsidkare

Lii Svensson skulle köpa en häst för westernridning. Hästen Favor har en mankhöjd som gör att hästen tillhör kategorin ”maxad D-ponny”. Lii Svensson är intresserad av en westerngren som kallas ”raining” och eftersom hon själv är relativt oerfaren ville hon köpa en välutbildad häst som ”en läromästare”. Tanken var främst att träna och även tävla i lättare club-tävlingar. Lii Svensson letade länge efter en passande häst eftersom det var hennes första hästköp och hon ville få det rätt. När Lii Svensson sökte på internet hittade hon Favor som skulle vara fullutbildad inom western. Favor låg först ute för ett pris om 70 000 kr men priset sänktes sedan till 35 000 kr varpå hon kontaktade säljaren Evelina Fridell. Eftersom Lii Svensson skulle köpa sin första häst ville hon vara säker på att det var rätt och önskade därför att först få ha Favor på foder. Evelina Fridell var inledningsvis inte intresserad av detta men efter en tid accepterade hon det. Evelina Fridell och Lii Svensson blev vänner på Facebook. Där fanns en presentation av Evelina Fridell och hennes företag ”Evelinas Häst & Ponny Harmoni”. Evelina Fridell uppgav på sidan att det fanns lediga tider för ridning på hästen Drömkola. Favor är definitionsmässigt en ponny utifrån dess mankhöjd. Vidare fanns det recensioner runt verksamheten och Evelina Fridell presenterade en häst hon just börjat att utbilda i verksamheten. Lii Svensson förstod det som att Evelina Fridell drev företag inom hästnäringen. Detta är ett faktum som gör konsumentköplagen tillämplig i målet. Lii Svensson tyckte det kändes tryggt att köpa häst av en näringsidkare och kontrollerade därför även att Evelina Fridell hade F-skatt, vilket hon hade. Vid en eventuell affär skulle hon därför vara så skyddad som möjligt och ha ett ”bra läge” om

något gick snett med affären eller hästen. På www.allabolag.se framgår att Evelina Fridell haft F-skatt från 2010-11-12 till och med 2014-08-11, d.v.s. att hon var näringsidkare i hästbranschen med F-skatt under tiden som hon och Lii Svensson hade affärer med varandra. Även om hästen skulle vara privatägd är Evelina Fridell näringsidkare inom hästbranschen och Lii Svensson har nu köpt sin första häst varför det finns en stor skillnad i parternas styrkepositioner. Evelina Fridell driver enskild firma och då är hon och företaget samma person. Vad avser att moms inte hade varit pålagd på priset framgår av 3 kap. 24 § mervärdeskattelagen (1994:200) att det är fullt möjligt att sälja en vara eller inventarier utan moms i det fall företaget inte fått lyfta moms när varan köptes in. Omständigheten att moms inte var pålagd föranleder inte att Lii Svensson skulle förstå att det inte rörde sig om försäljning av en näringsidkare. Det är inte Lii Svenssons ansvar att kontrollera att en näringsidkare följer momsreglerna. Enligt Lii Svenssons uppfattning är det i princip omöjligt att hålla en privat häst när man driver hästverksamhet. Alla hästar bör ingå i rörelsen och det ska inte gå att kringgå konsumentköplagen genom att försöka uppge att Favor sålts av Evelina Fridell i egenskap av privatperson.

Reklamation har skett inom skälig tid

När Lii Svensson skulle köpa hästen Favor fick hon veta att hästen tidigare haft en foderreaktion men att det annars inte har varit något fel på hästen. Favor hade aldrig varit halt tidigare. Lii Svensson ställde många frågor kring hästen innan hon åkte för att titta på den. Hästen har varit behäftad med flera fel som alla varit väsentliga och som antingen funnits vid riskens övergång eller visat sig inom sex månader från riskens övergång.

Vad gäller hålväggen upptäcktes denna av hovslagaren som en rispa på hoven, vilket kan vara något helt ofarligt och som även är vanligt förekommande. När hovslagaren kom igen den 19 augusti 2013 hade rispan blivit en större skada och hovslagaren fick skära bort det skadade. Det var ett stort ingrepp och den största hålvägg som hovslagaren sett. Felet kan komma av många olika orsaker och hovslagaren visste inte om det var till följd av en gammal skada eller inte. Lii Svensson skrev om detta till

Evelina Fridell redan den 20 augusti 2013, på ett klart och tydligt sätt, där det framgår att hon inte kan rida hästen ordentligt förrän det läkt ut. Lii Svensson informerade Evelina Fridell så fort hon fick veta om hålväggen vilket är att se som en neutral reklamation. Det var svårt för Lii Svensson att vara tydligare än så vid tillfället eftersom hon inte visste exakt hur lång tid det skulle ta att läka ut.

Vad gäller fibrotisk myopati konstaterades det den 10 oktober 2013 att hästen rörde sig orent och att det inte berodde på hålväggen i hoven utan hade en annan grund. Lii Svensson lät veterinär undersöka saken och han konstaterade preliminärt den 31 oktober 2013 fibrotisk myopati. Reklamation skedde genom sms-konversation den 3 november 2013. Lii Svensson skrev på ett tydligt sätt att hon inte kunde ha kvar hästen om den inte blir bra och att Evelina Fridell i vart fall fick sänka priset eller ta tillbaka hästen. Hon gjorde också tydligt att hästen inte gått att rida och Evelina Fridell visade i sina svar att hon förstått att Lii Svensson var missnöjd och ville sänka priset. Den 9 november 2013 gav Lii Svensson ytterligare uttryck för reklamation genom att tydliggöra att hästen inte kommer att kunna användas till det som varit utlovat vid köpet. Av Evelina Fridells svar går det att uttolka att hon har förstått att Lii Svensson velat reklamera hästen. Den 13 december 2013 är Lii Svensson ytterligare tydlig med att hon vill diskutera priset på hästen med anledning av felen och likaså den 23 januari 2014. Den 12 februari 2014 skrev Lii Svensson återigen uttryckligen att Evelina Fridell antingen fick ta tillbaka hästen eller göra avdrag på priset.

Vad gäller hältan så blev Favor halt på frambenen den 24 november 2014, vilket påtalades för Evelina Fridell inom någon dag därefter, i slutet av november. Första gången det upptäcktes en hälta på höger fram var i slutet av mars 2014, vilket Evelina Fridell informerades om via sms den 31 mars 2014. Det görs gällande att detta meddelande är att betrakta såsom neutral reklamation avseende hältan på höger fram. Lii Svensson kunde inte säga mer än så vid tillfället eftersom ytterligare utredning behövde göras för att ta reda på vad orsaken till hältan var.

Evelina Fridell

Evelina Fridell har sålt hästen i egenskap av privatperson

Hon har sålt hästen som privatperson varför tillämplig lag ska vara köplagen. Hon har visserligen haft en enskild firma registrerad. Verksamheten bedrevs ett begränsat antal gånger innan den lades ner helt. Verksamheten hade inte kommit igång i samband med registreringen utan startade först senare och det var endast några närstående som kom för att rida vid några enstaka tillfällen. Denna verksamhet var dels vilande vid tidpunkten för köpet, dels omfattade den inte yrkesmässig försäljning av hästar, utan var istället en helt nystartad barnverksamhet/ridskola på mindre ponnyer. Evelina Fridell ägde vid tiden, utöver Favor, ytterligare två hästar/ponnyer och med dem hade hon för avsikt att bedriva enskild firma för ponnyridning för barn och ungdomar. Favor var inte bokförd i firman och det framgår av parternas kontrakt att det är Evelina Fridell som personligen säljer hästen. Skatteverket är restriktivt med vilka hästar som ska tas upp i verksamheten och för vilka man får göra avdrag. Hon har inte försökt ha med Favor i sin verksamhet. Uppgifter om verksamheten har förekommit på Facebook men endast under en begränsad period i mars-april 2014 varför denna Facebook-sida inte kan läggas till grund för Lii Svenssons köp. Det har heller inte pålagts någon moms på köpet vilket tyder på att Evelina Fridell sålt hästen som privatperson. Även om Favor varit en så kallad maxad D-ponny skiljer han sig märkbart från de mindre ponnyraserna som shetlandspanny och russ. En quarterhäst som Favor anses allmänt i hästvärlden vara en häst i likhet med islandshästar. Favor har inte ingått i företaget utan varit Evelina Fridells privata häst som hon haft i flera år och tagit föl på. Folksam har även bekräftat att Evelina Fridell haft rätt till rättskydd eftersom hon sålt hästen som privatperson. Folksam ville initialt inte besluta om rättskydd eftersom motparten hävdade att Evelina Fridell sålt hästen som näringsidkare, men när Folksam tittat närmare på detta har de förstått att det varit Evelina Fridell såsom privatperson som sålt hästen. Av sms-konversationerna från när parterna började tala med varandra kan man klart se att det har rört sig om samtal mellan två hästtjejer som varit precis likställda i partspositionerna gentemot varandra. Det har inte rått någon skillnad i kompetens eller insikt i hur det fungerar och de pratar som två kompisar om en häst

som de tycker om och ingen är i överläge mot den andre. Av fodervårds- och tilläggsavtalet, som är mycket bristfälligt och överlag har hanterats dåligt, framgår att Evelina Fridell är minst lika oerfaren som Lii Svensson. En näringsidkare som arbetar med försäljning av hästar har inte ett sådant bristfälligt avtal till grund för en hästförsäljning.

Reklamation har inte skett inom skälig tid

Hålväggen som uppkommit är inget ursprungligt köprättsligt fel utan det är en skada som har uppstått hos Lii Svensson. Någon regelrätt reklamation har inte gjorts den 20 augusti 2013. Det har enbart handlat om en kommunikation upplysningsvis om Favors hov. Lii Svensson har inte velat göra gällande något fel och det finns inget uttryckligt som visar på att Lii Svensson velat att Evelina Fridell ska göra något åt det eller att det som skett inte stämmer överens med vad som avtalats. Den här typen av skada inträffar för många hästar och kan jämföras med en finne på huden. Det läker ut och är inte farligt. Evelina Fridell vidgår att förhållandet har påtalats men att Lii Svensson har gjort gällande att det rört sig om ett köprättsligt fel först i samband med ombudets brev den 31 mars 2014, vilket inte är reklamation inom skälig tid.

Vad gäller fibrotisk myopati så har reklamation har inte skett inom skälig tid. Lii Svensson upplevde under hösten 2013 att hästen hade en rörelsestörning och tillkallade veterinär i november 2013. Då konstaterade veterinären fibrotisk myopati. Lii Svensson har därefter tagit tillbaka uppgiften om att rörelsestörningen berodde på detta och skrev den 9 november 2013 att veterinären uppgett att det är neurologiskt. Av sms-konversationerna från november 2013 framgår endast att parterna diskuterat hamstringsmuskulaturen och Lii Svensson för fram klagomål med spekulationer som hon egentligen inte har fog för och önskar pruta på priset. Detta uppfyller inte kraven för en reklamation. Den 12 februari 2014 reklamerade Lii Svensson försäkringen men inget annat. För reklamation krävs att man uppger tydligt att man vill reklamera och varför. Reklamation skedde först genom brev från ombudet daterat den 31 mars 2014 vilket inte är inom skälig tid.

Avseende hälsa har Favor besiktigats och undersökts av Björn Rahm den 5 april 2014 och då var hästen inte halt. Björn Rahm har påtalat hälsa i intyget den 24 november 2014, som gavs in till tingsrätten den 19 januari 2015. Hälsan på höger framben har uppstått ett år efter att Lii Svensson fått hästen i sin vård och åtta månader efter köpeavtalet. Lii Svensson har fortfarande att bevisa att hälsan beror på en skada som fanns vid tiden för köpet för det fall tingsrätten skulle finna att reklamation har skett och inom skälig tid.

UTREDNINGEN

Lii Svensson

Lii Svensson har som muntlig bevisning åberopat förhör med sig själv under sanningsförsäkran. Som skriftlig bevisning har Lii Svensson åberopat utdrag från bolagsverket, utdrag från www.allabolag.se, utdrag från Facebook, Evelina Fridells registrering, sms-konversationer mellan parterna och intyg från veterinär Björn Rahm.

Lii Svensson har, utöver vad som anförts sakframställningsvis, uppgett följande. När hon skulle köpa en häst letade hon efter en häst som redan kunde allt inom western, speciellt ”raining”, eftersom hon inte hade ridit western innan. Det var därför viktigt att hitta rätt häst som också skulle bli hennes första. Evelina Fridell försäkrade att hästen Favor var en sådan häst. De blev vänner på Facebook och redan då stod det på Evelina Fridells profil att hon drev ”Evelinas Häst & Ponny Harmoni”. Inledningsvis fungerade allt bra och de samtalade mycket. Hon hade mycket mailkontakt med Evelina Fridell innan hon bestämde sig för att komma och kolla på hästen och hon ställde många frågor. Evelina Fridell framstod som mycket kunnig och hade flera hästar varför det kändes tryggt med henne. Evelina Fridell gav många bra tips vid provridningen och hon fick mycket hjälp av henne. Det var viktigt för henne att Evelina Fridell sålde hästen genom sitt företag eftersom hon då skulle ha ett bra läge om något gick fel. De pratade dock ingenting om företaget och hon tänkte inte ens på att fråga om detta eftersom Evelina Fridell hade så många hästar och gav ridlektioner. Hon antog därför att allt detta låg inom hennes företag. Evelina Fridell sade inget om

att hästen såldes utanför rörelsen och det råder ingen skillnad mellan den enskilda firman och henne som privatperson, det är samma sak. Hon sökte företaget på www.allabolag.se innan hon åkte upp för att titta på Favor men när exakt sökningen gjordes minns hon inte. Hon ansåg inte att det från hennes sida behövdes påtalas något om att Evelina Fridell var näringsidkare och därför finns inget sådant omnämnt i sms-konversationerna. Hon hade kollat upp att Evelina Fridell var näringsidkare innan köpet och inte först efter hon tagit kontakt med en advokat. Trots hennes kännedom om att Evelina Fridell var näringsidkare reagerade eller reflekterade hon inte över kontraktets kvalitet.

För att ha en ridskola krävs att man köper in hästar till verksamheten och om hästarna inte skulle fungera behöver de säljas. På Facebook-sidan finns det inte bara små ponnys på bilderna utan även större hästar. Den ena skulle kunna vara Favor, men hon hade vid den tidpunkten inte sett hästen ännu. I presentationen på Facebook stod det klart att det gällde ponnyer och att Evelina Fridell hjälpte till med tillridning och så vidare. Det visade på en kunskapsnivå av att köpa och sälja hästar. Hon själv hade aldrig köpt häst förut och visste inte hur det fungerade och hade inte koll på vad för papper som behövdes. Det kändes dock så pass bra med Evelina Fridell och hon litade på henne. De hade bra kontakt ända tills hon visade missnöjet med Favors skador. Raining rids främst i galopp och lite trav och skritt. Alla momenten ingår oavsett nivå.

Hålväggen upptäcktes vid första skoningen, som ett litet svart märke. Hovslagaren sade att det inte var något konstigt men lade i lite kopparsulfat som bakteriedödning. Det var dock inget problem som sådant. Under tiden ledde hon Favor som då varken var halt eller hade andra symptom. Vid nästa skoning gick hålväggen över nästan hela hoven och hovslagaren fick skära bort stora delar. Det tog ett och ett halvt år för Favor att bli bra. Det var, förutom en tidigare foderreaktion, inget sagt om Favors hovar eller bakben och enligt Evelina Fridell hade det aldrig varit några problem. Hon fick dock i efterhand veta att Favor i samband med fölning fått förlossningsfång vilket är en sjukdom i hovarna.

När det gäller hamstringsmusklerna och fibrotisk myopati märkte hon hur Favor ändrade sitt rörelsemönster. Hon pratade med veterinären som tidigare besiktigat hästen. Han sade att det kunde vara på grund av hoven och hålväggen som hästen avlastade. Hovslagaren däremot trodde inte att det kunde ha så stor betydelse för rörelsemönstret. De filmade därför hästen och skickade filmen till veterinären Rahm som direkt såg att det var fibrotisk myopati. Detta var sent på hösten 2013 och hon kontaktade Evelina Fridell som inte tog det bra utan vände taggarna utåt. Under hösten 2013 åkte hon till veterinären och tog ultraljud på bakbenet som visade att det fanns ärrbildningar i musklerna som gjorde dem kortare på ett sådant sätt att hästen inte kunde sätta fram benet under sig ordentligt. Veterinären sade även att detta kunde vara neurologiskt men att han inte var säker. De undersökte inte detta närmre eftersom det redan var så många fel på hästen. Den fibrotiska myopatin var dock den främsta orsaken till rörelsemönstret och därför undersökte de inte den neurologiska biten mer. Hon ville lämna tillbaka hästen eller få ett prisavdrag för att sälja henne vidare, men Evelina Fridell ville inte veta av detta.

Hältan på frambenen upptäcktes våren 2014 och hon tog då åter kontakt med veterinären, som trodde att det berodde på att hästen avlastade för hålväggen. Han misstänkte ledinflammation varför han skrev ut antiinflammatorisk medicin. Vid tillfället var det ingen mening att göra någon mer utredning eftersom hästen även hade problem med både hålvägg och fibrotisk myopati. Hon informerade Evelina Fridell via sms men Evelina Fridell ville inte ha kontakt och hotade med att kontakta polis. När hålväggen läkt ut under november 2014 körde hon Favor till veterinären som då konstaterar att hästen var halt på båda frambenen och även bakbenet med den fibrotiska myopatin. Under tiden hade hon inte gjort något med hästen, som bara fått gå i hagen. Hästen har behandlats med lite laser på bakbenet utan resultat. När diagnosen blev bekräftad i november skickades veterinärintyget till motparten. Evelina Fridell måste ha förstått att hon varit missnöjd med Favor sedan de började bråka om den fibrotiska myopatin och Evelina Fridell gjorde inget för att lösa det. Brev med information om hälta på tre ben och att hästen inte skulle hålla för ridning skickades till Evelina Fridells ombud den 27 november 2014. Under hela den här tiden har hon

inte kunnat rida Favor ordentligt som det var tänkt. Hon har berättat om allting för Evelina Fridell så fort hon fick veta om respektive fel. Efter tillägget till fodervårdsavtalet skrevs inga fler kontrakt.

Evelina Fridell

Evelina Fridell har som muntlig bevisning åberopat förhör med sig själv under sanningsförsäkran. Som skriftlig bevisning har Evelina Fridell åberopat Folksams bekräftelse av rättskydd, skärmdump från registreringen av företaget och sms-konversationer.

Evelina Fridell har, utöver vad som anförts sakframställningsvis, uppgett följande. Facebook-sidan fanns innan Lii Svensson hämtade Favor, men det fanns inget utskrivet på den. När hon skaffade och registrerade företaget lade hon upp bilden på hästarna på hennes framsida på Facebook men det var inte Favor som var på bilden. Med sidan ville hon visa och informera att hon fanns där för ponnyridning. Hon hade visioner om företaget men tyvärr hände inget med det. Den lilla verksamhet hon hade med ponnyridning kom igång först i april 2013, efter att Lii Svensson hämtat Favor. Syftet var att nå ut till barn som ville börja rida. Idén var att locka mindre barn till stallet. Hennes häst Drömkola är en shetlandspanny och en meter hög. Mio är ett gottlandsruss och en liten ponny. Dessa hästar har hon haft till sina barn redan tidigare. Hon hade ponnyridning cirka tio gånger i april-juni 2013 men fick inte det gensvaret hon ville ha varför det inte gick ihop. Hon fick sedan ett barn till och därför blev det inte mer av det. Utöver ponnyridningen hade hon visioner om att ta emot hästar för att rida till dem men det blev inte av. De enda som kom för att rida på ponnyerna var hennes vänners barn. De omdömen som finns på Facebook är från hennes egen make. Hon har inte haft som yrke att köpa och sälja hästar. Favor är den första häst som hon sålt och hon har ingen erfarenhet att sälja och köpa hästar.

Hon köpte Favor av en vän år 2005 för 100 000 kr. Favor var en bra tävlingshäst av fin stam. De tävlade, men när hon sedan fick barn år 2008 lade hon ridningen på is och lånade ut Favor. Hon fick tillbaka hästen år 2010 men eftersom hon själv inte hade tid

att rida och Favor behövde mer uppmärksamhet började hon fundera på att sälja hästen. Det var svårt eftersom hon tyckte mycket om hästen. Hon sa därför nej till många. När Lii Svensson kom in i bilden kändes det annorlunda och eftersom hon ville hitta en speciell person till hästen gick hon med på att Lii Svensson tog hästen på foder under tre månader och hon sänkte även priset. Hon ville vara snäll mot Lii Svensson som hade svårt med pengar och hon fick därför möjligheten att avbetala fram till år 2014. Lii Svensson har ännu inte betalt för hästen. Lii Svensson frågade aldrig om Evelinas företag och påtalade inte heller något om detta. De har aldrig pratat i dessa termer. Favor ingick inte i företaget utan endast Mio och Drömkola har varit registrerade i firman. Det går heller inte att kalla det en ridskola. I en ridskola har man flera hästar och här handlar det om två små ponnyer. Utöver dessa hade hon Favor och ägde även en häst tillsammans med sin mamma. Hon kan inte förstå hur Lii Svensson kunnat tro att hon agerat som företagare eftersom det inte alls råder någon skillnad i kunskap eller erfarenhet mellan dem. Den enda skillnaden som varit är att Lii Svensson inte haft lika goda kunskaper om westernridning som hon själv. Fodervärdsavtalet skrev de för Lii Svenssons skull. Det var hennes mamma som skrev ut fodervärdsavtalet från internet och då sökte hon på avtal mellan privatpersoner. Man får nämligen fram andra avtal om man söker på företag. De satt hemma hos hennes mamma då de skrev avtalet och alla hennes hästar fanns även där.

Hålväggen fick hon reda på via sms men det var bara information som förvisso var tråkig att få och det var otur tyckte de båda. När det sedan uppstod mer problem hoppades hon att Lii Svensson inte hade kört igång Favor för hårt och snabbt. Hästen var inte igång vid köpet men kommunikationen innehöll endast spekulationer, klagomål och information och var inte någon reklamation på så sätt att det var på tal om något kontraktsbrott. Hältan på frambenen fick hon veta om först efter något år genom motpartens advokat. Hon förstod aldrig att Lii Svensson ville reklamera hästen. Det blev först, genom motpartens brev, i april år 2014 klart för henne att Lii Svensson ville sänka priset för att hästen inte var i det skicket som hon tyckte.

DOMSKÄL**Tillämplig lag**

Tingsrätten har inledningsvis att ta ställning till om Evelina Fridell sålt hästen Favor i egenskap av näringsidkare eller privatperson. Näringsidkar- och konsumentbegreppet finns bland annat specificerat i konsumentköplagens 1 § och där framgår bland annat följande

”...i denna paragraf avses med *konsument*: en fysisk person som handlar huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet, *näringsidkare*: en fysisk eller juridisk person som handlar för ändamål som har samband med den egna näringsverksamheten.”

Definitionen av näringsidkare är avsedd att ha samma innebörd som motsvarande uttryck i andra konsumenträttsliga lagar, jfr prop. 1994/95:17 s. 88 f.

Näringsverksamhet kan förklaras som en verksamhet av ekonomisk natur och av sådan karaktär att den är att anse som yrkesmässig. Den som annars är näringsidkare men som i ett enskilt fall tillhandahåller en vara under sådana förhållanden att han måste anses handla i sin egenskap av privatperson är inte att anse som näringsidkare i lagens mening. Då handlar han inte för ändamål som har samband med den egna näringsverksamheten. Den omständigheten att ett avtal av visst slag normalt inte ingår i näringsverksamhetens rörelse hindrar i och för sig inte att lagen är tillämplig.

Ytterligare ledning för tolkning av begreppet näringsidkare kan hämtas från motiven till konsumenttjänstlagen (prop. 1984/85:110) där det framgår att tjänster bör utföras med viss regelbundenhet och att tjänster som är av ren undantagskaraktär undantas (se även SOU 1979:36 s. 131). Så snart mer än något enstaka uppdrag eller någon enstaka försäljning genomförts ska personen i fråga normalt anses som näringsidkare och för att rekvisitet ska vara uppfyllt krävs inte att verksamheten är inriktad på vinst. Vidare bör tjänsten ligga inom uppdragstagarens yrkesmässiga kunnande. Utanför faller tjänster som utförs åt släktingar, grannar och nära vänner och om det i annat fall är uppenbart att uppdragstagaren av allt att döma handlar som privatperson. Tanken som genomsyrar lagstiftningen och rätts- och nämndpraxis är att konsumentskyddet ska ges

en relativt heltäckande omfattning. Tjänster som utförs som extraarbete bör därför kunna omfattas av begreppet näringsidkare. Varje avtal som näringsidkaren ingår har dock inte samband med näringsverksamheten. I denna del har vissa avgränsningsfrågor uppkommit. Köplagen blir istället tillämplig lag i de fall en person, som normalt skulle betraktas som näringsidkare, säljer varan på sådant sätt att han måste anses göra det i egenskap av privatperson, exempelvis om en hantverkare säljer sin bil eller sina möbler.

I NJA 2001 s. 155 prövades näringsidkarbegreppets innehåll. Det gällde en båthandlare som skulle sälja sin privata segelbåt. Konsumenten hade efter tips om att båten fanns hos ett bolag i Kristinhamn kontaktat säljaren via telefon på dennes företag för att höra om möjligheten att köpa båten. I väntan på försäljning låg båten upplagd vid företagets varv. Säljaren hade skickat dokumentation om båten på företagets brevpapper och när köparen skulle inspektera båten gjordes det på företagets anläggning. Vid besöket hade köparen fått information om att säljaren sålde båten privat och det var han personligen som stod som ägare till den. Högsta domstolen menade dock att säljaren inom sin näringsverksamhet hade producerat och sålt båtar av samma slag som den han sålde i det aktuella fallet. Båten syntes därför ha haft närmare anknytning till hans näringsverksamhet än till hans privatliv varför det fick anses att han sålt båten i egenskap av näringsidkare, även om det var han personligen, och inte något av hans bolag, som stod som ägare av båten.

Tingsrättens bedömning i fråga om tillämplig lag

Det är klarlagt att Evelina Fridell vid försäljningen av Favor drev en näringsverksamhet i vilken det ingick två hästar. Frågan är om hon vid försäljningen ska anses ha handlat för ändamål som har samband med denna näringsverksamhet på sådant sätt att hon i konsumentköplagens mening ska anses som näringsidkare.

Genom den åberopade skriftliga bevisningen är det utrett att Evelina Fridells verksamhet under aktuell tidsperiod hade en facebook sida, ”Evelinas Häst & Ponny Harmoni”. På sidan kunde följande beskrivning av verksamheten läsas.

”Jag erbjuder ponnyverksamhet för alla åldrar från 2 år. Ridningen anpassas efter varje enskild elev. Man kan välja mellan lektions ridning på ridbanan, en tur ut i skogen, eller vill man bara borsta och mysa med hästarna går det också bra!

Jag jobbar med westernridning och horsemanship. Jag kan ta emot dig och din häst eller bara din häst. Jag erbjuder inridning, tillridning och problemlösning. Det kommer även finnas små turridningsgrupper från 2013”

Favor har visserligen inte varit registrerad i Evelina Fridells firma och det fodervärdsavtal som ligger till grund för köpet har tecknats mellan Lii Svensson och Evelina Fridell utan att det har angetts något om Lii Svenssons näringsverksamhet i avtalet. Det har emellertid inte framkommit annat än att Favor, bl.a. när Lii Svensson var och tittade på Favor, fanns på samma gård och därmed i samma sammanhang som hästarna som ingick i hennes näringsverksamhet. Favor har således inte separerats från Evelina Fridells näringsverksamhet på något sätt som varit synligt för Lii Svensson. Det är också utrett att Evelina Fridell hållit hästar under ett antal års tid, för privata syften såväl som för näringsverksamhetens syften. Informationen på näringsverksamhetens facebookside ger vidare läsaren intrycket av att Evelina Fridells verksamhet inte varit fullt så begränsad som Evelina Fridell själv har uppgett. Även om syftet med näringsverksamheten inte har varit att driva handel med hästar så framstår införskaffande och försäljning av hästar som en nödvändig del av en hästverksamhet. Evelina Fridell har inte gjort klart för Lii Svensson att Favor inte hade något med hennes näringsverksamhet att göra.

Vid ovanstående omständigheter finner tingsrätten att Evelina Fridell vid försäljningen av Favor måste anses ha handlat för ändamål som har samband med hennes näringsverksamhet på ett sådant sätt att hon i konsumentköplagens mening ska betraktas som näringsidkare (jfr. NJA 2001 s. 155 och Hovrätten över Skåne och Blekinges dom den 23 september 2010 i mål FT 1561-09). Det är ostridigt att Lii Svensson gjort köpet som konsument. Konsumentköplagen är därför tillämplig på köpet av Favor.

Reklamation

Enligt 23 § konsumentköplagen får inte köparen åberopa att varan är felaktig, om han inte lämnar säljaren meddelande om felet inom skälig tid efter det att han märkt eller borde ha märkt felet (reklamation). Meddelanden som lämnas inom två månader efter det att köparen märkt felet ska alltid anses ha lämnats i rätt tid. Efter tre år från det att varan mottagits har köparen förlorat sin rätt att åberopa felet, om inte annat följer av garanti eller annan utfästelse från säljarens sida. Har säljaren exempelvis handlat grovt vårdslöst eller i strid mot tro och heder får köparen ändå åberopa fel i en vara.

Reklamation enligt 23 § köplagen benämns som en ”neutral” reklamation till skillnad från de särskilda reklamationerna som behövs för att kräva påföljder enligt exempelvis 15 §. Reklamation ska innehålla en angivelse av alla de fel som konsumenten önskar påtala. Anger konsumenten endast vissa av felen han märkt eller borde ha märkt kan han senare inte göra gällande de fel som inte påtalats. Det kan därför bli nödvändigt för köparen att reklamera vid fler än ett tillfälle (Herre & Ramberg, Konsumentköplagen, Norstedts 2016).

Har en lagenlig reklamation skett?

Några särskilda formkrav för en reklamation föreligger inte. I svensk rätt är det köparen som bär bevisbördan för att han har reklamerat (se Heuman, Bevisbörda och beviskrav i tvistemål, 2005, s. 245). Syftet med en reklamation är att dels göra klart för säljaren att det föreligger ett avtalsbrott och att detta avtalsbrott görs gällande, dels att informera säljaren om vad felet består i. Detta för att skapa möjligheter för säljaren att vidta åtgärder, exempelvis genom att försöka avhjälpa felet. Reklamationens innehåll ska till ett minimum vara utformat på så vis att köparen anger det fel han vill göra gällande samt att felet åberopas gentemot säljaren. Att köparen till säljaren angett att varorna var ”allt annat än kontraktsevenliga” har i äldre praxis från Högsta domstolen inte ansetts uppfylla kravet (se NJA 1919 s. 294). Kraven är emellertid inte särskilt högt ställda, se NJA 1988 s. 335. Någon detaljerad beskrivning av felets beskaffenhet krävs inte, men det är inte heller tillräckligt att köparen endast i allmänna ordalag klagat på varan eller hävdar att den är felaktig.

Hålvägg

Lii Svensson har gjort gällande att reklamation har skett den 20 augusti 2013. Av de åberopade sms-konversationerna från den 20–26 augusti 2013 framkommer enligt tingsrätten inte annat än att parterna enbart haft en allmän konversation och dialog kring hästen Favors hov och hålvägg. De har båda varit överens om att det varit otur och att det inte varit någons fel samt att de inte vet vad det berott på. Det har därför inte varit klart för Evelina Fridell att Lii Svensson velat göra gällande avtalsbrott. En reklamation har dock av Evelina Fridell vitsordats i samband med ombudets brev den 31 mars 2014, men detta har enligt Evelina Fridell inte varit inom skälig tid, vilket ska prövas nedan.

Fibrotisk myopati

Lii Svensson har uppgett att reklamation har skett den 3 november 2013 när Lii Svensson via sms har skrivit till Evelina Fridell att hon inte kan ha kvar hästen om det visar sig att den inte kommer bli bra samt att Lii Svensson inte kunnat rida hästen. Den 9 november 2013 har Lii Svensson meddelat Evelina Fridell vad som konstaterats vara fel med hästen och den 13 december 2013 ville Lii Svensson diskutera priset med anledning av felen, likaså den 23 januari 2014. Evelina Fridell har vitsordat att hon den 13 december 2013 förstått att Lii Svensson varit missnöjd och velat sänka priset. Den 12 februari 2014 har Lii Svensson återigen uttryckt att Evelina Fridell antingen får ta tillbaka hästen eller göra avdrag på priset. Mot bakgrund av att Lii Svensson den 3 november 2013 skriver att hon inte kan ha hästen kvar *i det fall hästen inte blir bra*, får detta anses vara en så kallad neutral reklamation. Lii Svensson gjorde tydligt för Evelina Fridell att hon kan komma att föra fram anspråk mot henne vilket också gav Evelina Fridell möjlighet att överväga om några åtgärder behövde vidtas (jfr NJA 2016 s 237 p. 34). Detta följs sedan upp av Lii Svensson genom sms den 13 december 2013 där hon skrivit att den fibrotiska myopatin är ett ”dolt fel” och ska ”räknas som ett köprättsligt relevant fel” samt att hästen inte kommer kunna användas till det som varit utlovat vid köpet. Mot bakgrund av Lii Svenssons sätt att uttrycka sig på i sina sms, samt att Evelina Fridell vitsordat att hon förstått att Lii Svensson varit så pass missnöjd att hon velat diskutera priset, får detta anses vara en lagenlig reklamation från Lii

Svenssons sida. Reklamation beträffande den fibrotiska myopatin har därför skett den 3 november 2013.

Hälta

Lii Svensson har påstått att hon via sms reklamerat hältan neutralt den 31 mars 2014. Av sms:et framgår att hästen var halt och att hon misstänkte ledinflammation på grund av att hästen kompenserat för vänster bakben samt att hon var tvungen att åka till veterinären igen. Dock framkommer ingenting om att hon velat göra gällande ett avtalsbrott. Den 24 november 2014 konstaterade veterinären i intyg att hästen var halt på frambenen. Detta intyg skickades den 27 november 2014 till svarandens ombud. Under den muntliga förberedelsen vid tingsrätten den 4 februari 2015 framkom dock att det inte var klarlagt om hältan var en följd av problemet med hamstringsmuskulaturen eller om den hade någon annan orsak. Det var därför inte klart om Lii Svensson gjorde hältan gällande som ett separat köprättsligt fel. Av veterinärens intyg den 24 november 2014 framgår heller inte att Lii Svensson velat göra hältan gällande som ett separat fel. Hältan som ett separat köprättsligt fel har uttryckligen gjorts gällande först i och med att Lii Svensson justerat sina yrkanden hos tingsrätten den 23 februari 2015, vilket skickats till Evelina Fridell samma dag. Reklamation avseende hältan får därför anses ha skett den 23 februari 2015.

Har reklamation skett inom skälig tid?

Tingsrätten har därefter att pröva om Lii Svensson inom skälig tid, efter det att hon märkt eller borde ha märkt felen, lämnat meddelande om dessa till Evelina Fridell. Till skillnad från köplagen saknar konsumentköplagen en uttrycklig regel om att konsumenten måste undersöka varan efter avlämnandet (se 31 § köplagen). Emellertid, som ovan angetts, stadgar 23 § konsumentköplagen, liksom 32 § köplagen, att felet måste reklameras inom skälig tid efter det att felet märkts eller borde ha märkts. Hänvisningen till vad konsumenten borde ha märkt antyder att konsumenten inte kan förhålla sig passiv efter varans avlämnande utan att detta får konsekvenser (Herre & Ramberg, Konsumentköplagen, Norstedts 2016).

Köparen ska reklamera inte bara när han faktiskt märkt felet utan också när han ”borde ha märkt” det. Sedan en köpare märkt ett fel finns det ingen anledning varför han inte tämligen omgående skulle meddela säljaren detta. Uttrycket ”inom skälig tid” är ett flexibelt begrepp som kan innehålla såväl ett visst rådrum för köparen, som ett krav på omgående handling beroende på situationen. Det kan vara motiverat med en omgående reklamation när det rör sig om exempelvis färskvaror.

Vad gäller reklamationsfristens start har tingsrätten noterat att Lii Svensson, i samband med att hon tog Favor på prov och på foder, låtit besiktiga hästen den 5 april 2013 av veterinär utan anmärkning. Parterna har dock varit överens om att riskens övergång för köpet varit den 15 juli 2013. Efter den 15 juli 2013 har det inte framkommit någon information om att ytterligare besiktning av hästen har gjorts. Den undersökning som gjorts efter köpet och riskens övergång har närmast varit i form av hovslagning där en hovslagare den 19 augusti 2013 upptäckt hålvägg hos hästen. Därefter har flertalet löpande undersökningar gjorts av hovslagare och veterinär i samband med att påstådda fel har upptäckts.

Hålvägg

Tingsrätten har, mot bakgrund av Evelina Fridells vitsordande, funnit att reklamation avseende hålväggen har skett den 31 mars 2014, vilket är drygt 8 månader efter köpet och riskens övergång. Lii Svensson uppmärksammade hålväggen för första gången i samband med hovslagning den 19 augusti 2013. Därefter har Lii Svensson gjort uppföljande undersökning av hästens hov och underrättat Evelina Fridell om detta. Tingsrätten noterar att köparen bör ges skälig tid till att vidare undersöka om det upptäckta felet verkligen är ett köprättsligt fel eller inte. Tingsrätten har dock inte att i denna dom pröva huruvida sådant fel faktiskt förelegat. Oaktat detta finner tingsrätten att Lii Svensson, mot bakgrund av den undersökningsplikt som faktiskt ålegat henne efter köpet, vid upptäckten av hålväggen borde ha följt upp och undersökt detta mer noggrant för att därefter uppföljningsvis reklamera och tydliggöra för Evelina Fridell att hon kunde komma att föra fram anspråk mot henne. Detta särskilt som hovslagaren sagt att det varit fråga om ett ovanligt stort ingrepp. I sådant fall hade Evelina Fridell

getts möjlighet att överväga om några åtgärder behövt vidtas (jfr NJA 2016 s. 237 p. 34, motsvarande för köplagen). Tingsrätten finner därför att en reklamation avseende hålvägg, åtta månader efter köpet, inte har skett inom skälig tid.

Fibrotisk myopati

Felet fibrotisk myopati har reklamerats den 3 november 2013, ungefär tre och en halv månad efter köpet och riskens övergång. Lii Svensson konstaterade att hästen rörde sig orent den 10 oktober 2013 och lät därför veterinär undersöka hästen. Den 31 oktober 2013 konstaterades preliminärt fibrotisk myopati. Lii Svensson har löpande låtit undersöka hästen och har löpande underrättat Evelina Fridell om de fel hon upptäckt. Hon har emellertid inte vad avser fibrotisk myopati kunnat fastställa att det verkligen förelegat ett fel varför hon vidare behövt undersöka detta närmare och för detta ska hon ges ett skäligt rådrom. När detta sedermera har gjorts har Lii Svensson också underrättat Evelina Fridell om resultatet. Lii Svensson får därmed anses ha uppfyllt sin undersökningsplikt i denna del och får även anses ha reklamerat så snart hon både märkt och borde märkt felen. Reklamationen avseende fibrotisk myopati ska därför anses ha skett inom skälig tid.

Hälta

Lii Svensson har uppgett att hon redan i slutet av mars 2014 noterade hälta på höger framben. Veterinären konstaterade sedan den 24 november 2014 att hästen var halt på frambenen och att hästen inte skulle hålla för ridning. En tydlig reklamation avseende att hältan var ett separat köprättsligt fel borde således ha gjorts i vart fall redan i samband med veterinärens konstaterande den 24 november 2014. Detta har dock skett först den 23 februari 2015. Reklamation har därför inte skett inom skälig tid.

RÄTTEGÅNGSKOSTNADER

Frågan om rättegångskostnader kommer att prövas i samband med att målet slutligen avgörs.

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE, se bilaga (Dv 401)

Överklagande senast den 1 december 2016, ställt till Hovrätten för Västra Sverige

Prövningstillstånd erfordras

På tingsrättens vägnar

Boris Preijde

Daniel Jakobsson

Mikael Johansson

Skiljaktig mening, se bilaga till domen

Ordföranden, tillika referenten rådmannen Boris Preijde är skiljaktig i fråga om tillämplig lag och anför.

I förevarande fall finns omständigheter som talar både för och emot att Evelina Fridell ska anses ha agerat i egenskap av näringsidkare. Jag anser att Evelina Fridell har haft en väldigt begränsad näringsverksamhet där hon haft två ponnyer tillgängliga för ridning vid några enstaka tillfällen. Det har således varit en rörelse som haft med hästar att göra. Det finns därmed ett visst samband mellan den aktuella affären i form av hästförsäljning och den ganska obetydliga verksamhet som Evelina Fridell bedrivit. Vidare är det givet att hästar, i vart fall vid några tillfällen, köps och säljs inom en dylik verksamhet för att tjänsten med ridning ska kunna erbjudas. Detta har dock inte varit det syftet med Evelina Fridells verksamhet. Det har heller inte framkommit att Evelina Fridell inom verksamheten sålt någon häst tidigare. De hästar som faktiskt varit registrerade i firman stämmer även överens med den verksamhet som Evelina Fridell uppgett sig bedriva på Facebook, nämligen tjänsten ponnyridning. Ingenstans framgår att hästar saluförs. Verksamhet har inte pågått kontinuerligt utan det har endast handlat om några enstaka tillfällen, och det efter det att Lii Svensson hämtat Favor för att ha honom på prov, på foder. Till skillnad från situationen i NJA 2001 s. 155 synes Evelina Fridells försäljning av Favor ha haft närmare anknytning till hennes privatliv än hennes näringsverksamhet. I jämförelse till "båtfallet" är det inte heller uppenbart att parterna haft olika ställningar i förhållande till varandra. Enligt min mening framkommer det inte någonting av den kommunikation som förts mellan parterna att Evelina Fridell haft någon överordnad ställning utan konversationerna tyder mer på två jämbördiga parter som båda har tämligen goda kunskaper om hästar och som försöker komma överens om en övergång av en häst. Även om Lii Svensson, i vart

fall i efterhand, synes hävda att det varit av avgörande vikt för henne att hästen köptes av en näringsidkare har inte detta på något sätt manifesterats före köpet. Det finns visserligen starka skäl för att värna om konsumentskyddet och att det ska ges en relativt heltäckande omfattning men, som nämnts ovan, måste det göras avgränsningar. Sambandet och likheterna mellan en transaktion och säljarens näringsverksamhet bör vara ganska påtagliga för att konsumentskyddet ska kunna åberopas. Även om det finns ett starkt och lovvärt syfte att skydda konsumentförhållandet är detta inte tänkt att tolkas som ett möjliggörande för en part att vid ett senare skede konstruera en näringsidkare-konsumentssituation till gagn för sig själv. Det vore att urholka det de skyldigheter som åligger köparen till skydd för säljaren i de fall dessa är att se som två relativt likställda parter. Det får därför göras en avvägning av dessa skyddsvärda intressen i förhållande till omständigheterna i det enskilda fallet. Bedömningen måste i detta fall göras utifrån de omständigheter som förelegat inledningsvis vid köpet. Jag anser att dessa omständigheter talar för att Lii Svensson och Evelina Fridell varit två likställda parter samt att sambandet och likheterna mellan hästköpet och den verksamhet som Evelina Fridell bedrivit inte har varit så tydligt som krävs för att hon ska anses ha agerat i egenskap av näringsidkare.

Vid en sammantagen bedömning av vad som framkommit finner jag därför att förhållandena varit sådana att Evelina Fridell får anses ha sålt hästen Favor på sådant sätt att hon måste anses ha gjort det i egenskap av privatperson. Tillämplig lag är därför köplagen. Överröstad i detta är jag i övrigt ense med majoriteten.

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE - DOM I TVISTEMÅL

Den som vill överklaga tingsrättens dom, eller ett i domen intaget beslut, ska göra detta skriftligen.

Skrivelsen ska skickas eller lämnas till tingsrätten. Överklagandet prövas av den hovrätt som finns angiven i slutet av domen.

Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till tingsrätten och det måste ha kommit in till tingsrätten **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. **Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.**

Samma regler som för part gäller för den som inte är part eller intervenient och som vill överklaga ett **i domen intaget beslut** som angår honom eller henne. I fråga om sådant beslut finns dock inte någon möjlighet till anslutningsöverklagande.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i hovrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Hovrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står tingsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till hovrätten varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om

1. den dom som överklagas med angivande av tingsrättens namn samt dag och nummer för domen,
2. parternas namn och hemvist och om möjligt deras postadresser, yrken, personnummer och telefonnummer, varvid parterna benämns klagande respektive motpart,
3. den ändring av tingsrättens dom som klaganden vill få till stånd,
4. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende tingsrättens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,
5. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Har en omständighet eller ett bevis som åberopas i hovrätten inte lagts fram tidigare, ska klaganden i mål där förlikning om saken är tillåten förklara anledningen till varför omständigheten eller beviset inte åberopats i tingsrätten. Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det ska hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, ska han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden ska också ange om han eller hon vill att motparten ska infinna sig personligen vid huvudförhandling i hovrätten.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud.

Ytterligare upplysningar lämnas av tingsrätten. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.

Om ni tidigare informerats om att förenklad delgivning kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.

Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se